Kirkehistorikernissen

Et sagn

av

Lars Larsen

Stockholm 2019

(Et sagn skrevet på Psykoseavdelning 2, Østfold Sykehus Kalnes, Norge)

En gang for lenge siden, da nissene enda bodde iblant oss, og tok hånd om våre dyr i fjøsene, fantes det en nisse som bodde på loftet i det gamle huset på Lykkobo i Kyrkslætt, en gård på landsbygden ca. 33 kilometer vest for Helsinki i Finland. “Gamle huset” var familien Larsens forrige bolig, nissen flyttet in da det ble fjøs, og familien flyttet in i ett nytt hus ved siden av som de hadde bygd. Gamle huset ble befolket av høner og får. Frigående høns og får som bare var der på vinteren.

Nissen utførte de tradisjonelle nissebestyrene: leitet makk og insekter til hønene, samlet in hønebærs til gødsel i familiens hage, voktet så att ikke hauken tog hønene, ja holdt det rent og pent inne i fjøset, slik at hønene kunne trives, i Guds natur trengte de jo ikke å ligge i sin egen bærs. Nissen røktet også fårene, holdt pelsen deres ren, masserte dem, stelte med dem om de var syke (nissene er dyrenes sjamaner/medisinmenn/leger), og samlet også på deres bærs. Nissen var bare oppe synlig om natten, for å ikke bli oppdaget, når han skulle vokte att hauken ikke skulle ta hønene om dagen var han usynlig, ellers sov han ofte på loftet om dagen, i varmen som ofte opsto når det var sol. Når det ikek var varmt, hadde han noen skinnfeller over seg. Om det var for varmt, sov han i et revehi i skogen intill, i den deilige skyggen der.

Hvordan så da nissen ut? Han hadde gråe klær, grå lue, langt skjegg, vitt var det og, og han var bare en meter lang. Han luktet jord og gødsel, han hadde gravd så mye i jorden etter makk og insekter, och han hadde samlet så mye bærs.

Når ikke nissen sov om dagen på sitt loft, satt han ofte og leste og skrev i ett lite profetkammer som han hadde inredet på loftet. Ett lite bibliotek på noen hundre bøker hadde han, mest kirkehistoriske verk, for kirkehistoriker var hva han var. Det var lett å oppdage, for så man seg omkring, oppdaget man inrammede tavler med masse portretter samlet i ulike kategorier, en tavle for hver kategori, av misjonærer, evangelister, teologer, filosofer osv. Man så også en tavle med Mayflowerbesetningen som ba ved stranden i Nye England på 1600-tallet. Puritanene!

Hva skrev så nissen? Om man studerte hans skrivebord, fant man et hefte, et gammelt skolehefte som han hadde gjenbrukt (loftet var fullt av pappesker med familien Larsens skolepapirer og skolebøker og skolehefter), og på det stod det med vakker skrift: “Historien til menigheten i Willy Larsens hus”.

Hva var dette? Willy Larsen var jo familiefaren på gården! Ja, så sant som det er sagt, så fulgte nissen med hva som foregikk i familien Larsen, som hadde en husmenighet. Han hadde mange kilder; skriftlige, dyrenes uttalelser (han kunne snakke med dyr), fra hans spioneri om natten og usynlig om dagen, og fra hans synskhet, som kunne lese mye av lite informasjon. Ja, han var synsk, slik alle sjamaner er.

Hva skrev nissen akkurat nå da? Jo, det var nemlig slik at han hadde fått et særlig øye til en av guttene til familien som hette Lars. Han var tolv år gammel, og hadde netopp (det var sensommer 1997) omvent seg til Gud på et så radikalt vis at det skapte opmerksomhet.

I tolvte heftet av sin kirkehistorie om familien Larsens husmenighet, kom Lars in i blikkpunktet.
Lars tørstet etter åndelig føde som passet ham. Han elsket bøker noe kolossalt, siden tidlig barndom. Tørsten drev ham til å en vakker dag i august, like etter at han hadde fylt tretten, klatre op for stigen til loftet for å lete etter åndelige skatter. Spenningen var ubeskrivelig. Skulle han få tak i det hans sjel lengtet etter?

Han fant snart noen pappesker å rote i. Åh! Der var det noe som lignet på en bok! Flere bøker! Han tok opp en av dem. "Kristi liknelser", av E.G.White. Gammel bok, hundre år gammel. Hvilken utstråling den hadde. Adventistprofetinnens utlegninger av Kristi lignelser. Neste bok da. "The spiritual man" av Watchman Nee i tre bind. Lars kunne en del engelsk. Boken utstrålte mystikk. Det var den store kinesiske husforsamlingslederens ungdomshovedverk. Det visste ikke Lars da. Men han tok med seg bøkene for å grunnlegge et eget lite bibliotek. Han gikk videre inn på loftet. Plutselig stanset han og måpte. Han kunne ikke tro det. Et lite bibliotek sto fremfor ham, full av 1800-tallsverker. Den sortens bøker han elsket mest. Bøkene skulle helst være minst 100 år gamle. Han skyndte seg å gå igjennom bøkene, se hvilke forfattere som var representert: A. Neander, Philip Schaff, C.A.Cornelius, V. Ammundsen, K.A.Kares, Merle d'Aubigne. Kirkehistorie alt sammen. Noen hadde samlet dise bøkene her, noen familien ikke visste om. Åh! Ett skrivebord! Noen arbeidet her! Det lå et hefte på skrivebordet! Lars så på det. "Historien til menigheten i Willy Larsens hus", sto det på permen. Det var om familien hans! Spenningen ble ulidelig. Sto det noe om ham? Jo, det gjorde det, særlig i de siste tekstene i boka. Han leste nøyere. Det sto om hans omvendelse, og at forfatteren har hørt hans bønner i skogen. Hvordan var det mulig? Var forfatteren i bønneskogen hans? Det sto videre at Lars var utvalgt til hellig dåre fra mors liv av, utvalgt av guddommen. Hva er "hellig dåre"? Det skulle bli klart for Lars senere. En hellig gal mann. Merkelig.

Dette var mer enn spennende. Lars satte seg ned og leste hele heftet, om de seneste årenes hendelser i deres lille husmenighet. Tid og sted ble likegyldige, og natten senket seg over Lykkobo.

Plutselig ble stillheten brutt av en knastrende lyd. Som om noen gikk opover stigen. Lars så bort mot stigen. En grå lue skymtet, så et gammelt fjes. En nisselignende gammel mann steg opp på loftgulvet.

-Hei... sa Lars forsiktig.

-Hei. Nissen strøk seg i skjegget.

-Hvem er du?

-En nisse.

-Åh! Finnes det nisser i virkeligheten?

-Ja. Men vi skjuler oss.

-Hvorfor?

-Av samme årsak som åndeverdenen skjuler seg for menneskene.

-Og hva er den årsaken?

-Det kunne fylle en hel bok. Du skal skjønne etter hvert. Å vandre i tro styrker et menneskes moral. Det er med vår moral vi ser in i den virkelige himlen. Syner er ikke å se in i den virkelige himlen, men å se in i den mytologiske himlen. Så, i hovedsak er vi blue for menneskene, vi ånder, for å ikke bli missbrukt og skjendet, vi vill ha moraliske mennesker, mennesker som kan tro uten å se, slik barn og dyr kan.

-Er du en ånd?

-Ja, det er jeg. En ånd i kjøtt og blod, som ikke er født og ikke kan dø, som en vakker dag bare forsvinner. Vi nisser har alltid vært slike. Vi har ikke familier.

-Så det er du som bor her?

-Ja, det er meg.

-Jeg leste i din kirkehistorie over familien min.

-Det hedrer meg. Jeg skrev netop om deg.

-Det hedrer meg enda mer. Å få bli nevnt i en bok.

-Det skrives enda mer om deg i himlen.

-Gjør det?

-Det skrives mye om hvert menneske. Regnskapsboka, kaller vi det. En slags biografi av den vurderende sorten. Ja, flere biografier av flere ulike mennesker.

-Jeg gleder meg til å lese i disse bøkene. Det skal bli skikkelig artig.

-Ja, gled deg mitt barn. Himlens gleder er usigelige. Jordisk kirkehistorie er en forsmak. "Historien gir marg i ben og mose i sjel", sa kirkehistorikeren C.A.Cornelius.

-Man er jo berømt om det kommer en biografi om en.

-Alle mennesker er berømte i himlen, mitt barn. Vi er gavmilde med opmerksomhet i himlen. Med interesse. Vi er ikke som de siviliserte på jorden, som setter liten pris på å lese og skrive. I himlen har vi gigantiske bibliotek.

-Besøker du himlen iblant?

-Ja. Jeg lever i to verdener. Alle vi ånder i kjøtt og blod er toverdensmennesker. Gud skaper oss her når vi trengs her. I himlen når vi trengs i himlen. Til forskjell fra synenes ånder er vi objektivt virkelige, kan sees av flere på en gang.

-Merkelig. Forklarer noe jeg har lest om nisser, hvor to mennesker, Bertil Brodin og Astrid Falk, så en nisse, begge på samme gang.

-Åndeverdenen er mangefasettert, med mangfoldige dimensjoner og egenskaper. Det viktigste man må skille mellom, er synenes verden og den virkelige, objektive himlen, som er helt fysisk. Hvis man ikke

gjør det, blir man lett åndelig forvirret. Synenes verden er "mellomtillstanden", som den virkelige himlen bruker til å kommunisere med jorden. Det skjer på jordboernes språk, dvs. med mytologi, for jordboernes tankeverden er mytologisk, det er den alltid når man vandrer i tro. Noe annet er ikke mulig for dem. Derfor er synenes verden en helt mytologisk verden.

Lars hadde lest såpass mye at han hang med på notene, skjønte hva mytologi var, og han søkte selv ivrig svarene på åndeverdenens gåter. Nå var det som om virkeligheten i disse ting kom imot ham. Det hele var som en apokalyps. Han besluttet seg for å skrive ned alt som hadde hendt etterpå, og det dere leser nå, er hans sammendrag av alt.

-Det er en trist ting jeg har å si deg, fortsatte nissen. Jeg er den siste fjøsnissen på jorden. Alle de andre har forsvunnet, for de klarer ikke teknologien idag. De brenner seg på den. På satans dybder. Man må være født in i det og sakte vokse in i det, for å klare å tåle det, om man ikke holder på å bli ond, da. Vi nisser er nemlig ikke siviliserte. Vi roter i mull og møkk og bærs hele natta. Mobiltelefonene ble for mye for oss, nå på 90-tallet. Da forsvant de siste nissene, de siste levde i den ytterste nord. Så, nå føler jeg at det er på tide at jeg også forsvinner. Mobiltelefonene er på vei inn i familien Larsen. Din bror Nils tok inn datamaskin, da forsvant jeg nesten. Heldigvis fikk han ikke ha den lenge. Det er noe med strålingen fra mobiltelefonene som gjør oss syke. Vi tåler ikke den helvediske formen for telepati, som mobilene er. Teknologiens sivilisasjon er helvedet for oss. Derfor eksisterer vi mest i sagnene idag. Vi må ha jord, møkk, bærs og dyr i frihet. Dyr i fangenskap gør oss syke i sjelen, vi som er så robuste av tradisjon. Her på Lykkobo lever den gamle ånden enda litt, hønene går enda frie, derfor er vi her enda. Hønenes frihet er vår trøst her.

-Nei! Ikke gå! sa Lars. Du skal være her og lære meg kirkehistorie!

-Jeg overlater mitt kirkehistorieopdrag til deg Lars. Du skal ta over etter meg og fortsette der jeg sluttet. Du skal også få mitt bibliotek. Ta godt vare på det, og utvikl det til noe fint.

-Nei, ikke gå enda. Vær med meg en liten stund til.

-Litt til. Er det noe viktig du vil spørre meg før jeg går?

-Ja. Kommer Jesus igjen snart?

-Ingen vet når. Få på jorden vet hvordan han kommer. Det eneste jeg kan si, er at vi lever i de siste tider. Alt tyder på det. Særlig tegnene i naturen.

-Åh, hvor jeg lengter og venter...

-Det gjør jeg og. Vær tro, mitt barn, intill døden, og du skal få livets krone. Lev som en nisse, dø som en nisse. I det skjulte, borte fra offentligheten. Lev det skjulte liv med Kristus i Gud. La kirkehistorien lede deg. Lær av historien.

-Det skal jeg.

Nissen ga Lars en varm klem. En tåre trillet fra høyre øyet på nissens furede ansikt.

-Farvel Lars. Jeg går till min evige bolig, der ingen teknologi er. In under gudsvingen.

-Farvel, nisse. Jeg skal aldrig glemme deg.

Nissen gikk ned for stigen mens han vinket, og forsvant, og kom aldrig mer igjen.

Lars satt på loftgulvet og hulket i en halv time.